

§ 12. Поняття життєвого самовизначення. Складові життєвого самовизначення

Зверніть увагу на те, як поступово ви набуваєте здатності діяти самостійно. Завдяки самовизначенню кожен із вас стає здатним приймати одні впливи й відкидати інші на основі свідомих оцінок, ідеалів, переконань.

Самовизначення допомагає вам зрозуміти самого себе, своє призначення в житті. Самовизначення — це ваш вибір індивідуальних цінностей, формування власної позиції, обрання вподобаної професії.

Пошук свого місця у світі не буде легким. На цьому шляху багато складних, але дуже цікавих ситуацій. Наприклад, підлітки, батьки яких забезпечують усі їхні матеріальні потреби та вирішують усі соціальні проблеми, не мають підстави замислюватися про майбутню професію. Чому? Тому що це є думкою про те, як я буду сам заробляти гроші, сам відповідати за своє життя, сам вирішувати свої проблеми, що будуть виникати в житті. Але навіщо про це думати, коли й так усе гаразд? За мене все це вже роблять!

Життя без проблем і турбот дозволяє не замислюватися про завтрашній день і дає можливість нічого не знати про необхідність самовизначення. Але це пастка, бо підліток все одне подорослішає і має діяти самостійно, але час, коли треба було здійснювати самовизначення, вже втрачений. Треба наздоганяти, але як, якщо ти вже дорослий за віком, але все ще підліток за самовизначенням? Зрозуміло, що краще зробити все вчасно.